

7,62 mm Karabin wyborowy Bor

Żołnierz z 10. Brygady Kawalerii Pancernej – Świętoszów

Historia konstrukcji

Polski karabin wyborowy Bor kalibru 7,62 mm, opracowany przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Sprzętu Mechanicznego w Tarnowie, którego konstruktorem prowadzącym był A. Leżucha. W pierwszej dekadzie XXI wieku, bazując na doświadczeniach wyniesionych z opracowania projektu wielkokalibrowego karabinu wyborowego Tor kalibru 12,7 mm, rozpoczęto prace nad lżejszym karabinem wyborowym przystosowanym do użytkowania amunicji karabinowej 7,62 x 51 mm NATO. Nowa broń miała na wyposażeniu oddziałów Wojska Polskiego zastąpić w pełni już wysłużone karabiny wyborowe SWD. Wojsko Polskie zakupiło wówczas wprawdzie niewielkie partie broni wyborowej, pochodzącej z renomowanej już fińskiej firmy Sako. Była to partia 40 dostarczonych egzemplarzy karabinów wyborowych TRG-21 oraz 207 egzemplarzy karabinów wyborowych TGR-22, ale ich dalsze zakupy zostały wstrzymane. W 2005 roku w Tarnowskim OBR SM, rozpoczęto więc prace nad bronią, pod oznaczeniem Alex, charakteryzującą się bezkolbowym układem konstrukcyjnym (podobnie jak wcześniejszy 12,7 mm karabin wyborowy Tor). Stosunkowo szybko, ponieważ już w 2006 roku odbyły się pierwsze badania balistyczne i techniczne nowej broni, które zakończyły się wynikiem pozytywnym, po której umożliwiono

podjęcie produkcji seryjnej broni. Do chwili obecnej na pewno wyprodukowano około 330 egzemplarzy tej broni, które jednak często od siebie różniły się pewnymi szczegółami w konstrukcji, które zaczęto wprowadzać od 2011 roku oraz kilkakrotnie zmienionym składem wyposażenia. W broni poprawiono m.in.: stosowany dwójnóg do broni, obniżono i nieco pochyłono szynę celowniczą i dodano tzw. szynę taktyczną do mocowania przystawki dla urządzenia noktowizyjnego dla celownika . 6 września 2017 roku na kieleckich Międzynarodowym Salonie Przemysłu Obronnego podpisano z Zakładami Mechanicznymi „Tarnów” kontrakt na dostawę 657 egzemplarzy karabinów wyborowych Bor, które w większości miały być przeznaczone dla oddziałów Wojsk Obrony Terytorialnej. Koszt zakupu takiej ilości karabinów wyborowych Bor został zapisany w umowie na niecałe 24 mln zł.

17. Wielkopolska Brygada Zmechanizowana

Na bazie konstrukcji karabinów wyborowych Bor w 2008 roku powstał Alex-338, który miał być dostosowany do naboju karabinowego 8,6 x 70 mm Lapua Magnum oraz Alex Tactical Sport, głównie przeznaczony na rynek cywilny.

Zamówienia dla Wojska Polskiego

Święto Wojska Polskiego – Piknik militarny 14.08.2021,
Kluczbork

Broń – 171. Batalion Lekkiej Piechoty; 13. Śląska Brygada
Obrony Terytorialnej

7 września 2008 roku Ministerstwo Obrony Narodowej zakupiło w OBR „Tarnów” 51 egzemplarzy karabinów Bor. 31 z nich miało być dostarczonych jeszcze w 2008 roku, pozostałe 20 w roku następnym. Zamówienie zostało rozszerzone o dalsze 30 karabinów, dostarczonych w 2010 roku. Drugie zamówienie na dostawy karabinów wyborowych Bor zostało zawarte dnia 8 czerwca 2011 roku na dalsze 55 sztuk karabinów.

W 2014 roku Inspektorat Uzbrojenia Wojska Polskiego rozpoczął negocjacje z Zakładami Mechanicznymi „Tarnów” w sprawie kupna kolejnej, trzeciej partii karabinów wyborowych Bor. W wyniku przeprowadzonego postępowania udzielono zamówienie na dalsze 60 sztuk tej broni. Jednocześnie poinformowano o prowadzonych wówczas negocjacjach mających na celu zakup wersji na nabój .338 Lapua Magnum (8,6 x 70 mm).

Producent Broni

- Zakłady Mechaniczne „Tarnów” S.A. w Tarnowie

Standardowe wyposażenie broni

- Celownik optyczny Leupold Mark IV Long, Range Tactical 4,5-14 x 50 M1 lub Smith & Bender 3-12 x 50 PMII, montaż do celownika optycznego, szyna taktyczna (do urządzenia noktowizyjnego), magazynki zapasowe do broni, pas nośny,

podkładki regulacyjne kolby, zestaw do czyszczenia,
zestaw narzędzi, wycior, futerał

Dodatkowe wyposażenie broni

- Przystawka i urządzenie noktowizyjne Zeiss NSV 80

Ogólna charakterystyka broni

Wspólne ćwiczenia Polsko-Amerykańskie, rok 2017

- Przeznaczenie; do zwalczania pojedynczych celów żywych na odległościach do 800 metrów
- Typ broni; indywidualna, wyspecjalizowana wyborowa broń strzelecka
- Zasada działania broni; bron powtarzalna, nieautomatyczna
- Ryglowanie broni; przez obrót zamka
- Mechanizm spustowy; dwuoporowy, o regulowanej sile oporu
- Mechanizm zabezpieczający; bezpiecznik, nastawny – dźwigniowy
- Zasilanie; magazynek pudełkowy, wymienny

Stosowana amunicja

- Tym zastosowanego naboju; 7,62 x 51 mm
- Rodzaje stosowanych pocisków; pocisk wyborowy Lapua Scenar
- Masa zespolonego naboju; 27 g
- Masa pocisku; 12 g

Dane taktyczno-techniczne broni

Święto Wojska Polskiego, Piknik Militarny 15.08.2021 –
Koziegłowy

Broń – 6. Batalion Powietrznodesantowy, 6. Brygada
Powietrznodesantowa

- Kaliber broni; 7,62 mm

- Zastosowany nabój; 7,62 x 51 mm NATO
- Długość broni; 980 mm
- Długość zastosowanej lufy; 660 mm
- Liczba bruzd; 4
- Skok bruzd; 305 mm
- Długość linii celowniczej; brak stałych przyrządów celowniczych
- Masa broni niezaładowanej; 6,1 kg
- Masa broni załadowanej; 6,37 kg
- Pojemność magazynka; 10 naboii
- Prędkość początkowa wystrzelonego pocisku; 760 m/s
- Energia początkowa wystrzelonego pocisku 3465 J
- Szybkostrzelność praktyczna: 8-10 strz./min.

Autor – zdjęcia: Dawid Kałka/Internet

Bibliografia

1. https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ber_rifle
2. Najnowsze uzbrojenie Wojska Polskiego Siły lądowe, Ministerstwo Obrony Narodowej, wydawnictwo Bellona 2018
3. Ministerstwo Obrony Narodowej